C/2026/3733

13.7.2026

Offentliggørelse af en anmodning om godkendelse i henhold til artikel 15, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1143

(C/2026/3733)

Efter denne offentliggørelse kan myndighederne i en medlemsstat eller i et tredjeland eller en fysisk eller juridisk person med en legitim interesse, der er etableret eller har bopæl i et tredjeland, i overensstemmelse med artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) ([1])2024/1143 indgive en indsigelse til Kommissionen senest tre måneder efter datoen for nærværende offentliggørelse.

ENHEDSDOKUMENT

Oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser for landbrugsprodukter

»Lipovská minerálna voda Salvator/Salvator«

EU-nr.: PDO-SK-03401 — 13.1.2025

1. **Betegnelser**

»Lipovská minerálna voda Salvator/Salvator«

2. **Type geografisk betegnelse**

BOB ☒ BGB ☐

3. **Land, som det geografiske område tilhører**

Slovakiet

4. **Beskrivelse af landbrugsproduktet**

4.1. *Klassificering af landbrugsproduktet i overensstemmelse med positionen og koden i den kombinerede nomenklatur, jf. artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2024/1143*

22 — DRIKKEVARER, ETHANOL (ETHYLALKOHOL) OG EDDIKE

2201 — Vand, herunder naturligt eller kunstigt mineralvand, og vand tilsat kulsyre, ikke tilsat sukker, andre sødemidler eller aroma; is og sne:

2201 10 — Mineralvand og vand tilsat kulsyre

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1143 af 11. april 2024 om geografiske betegnelser for vin, spiritus og landbrugsprodukter samt garanterede traditionelle specialiteter og fakultative kvalitetsudtryk for landbrugsprodukter, om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2019/787 og (EU) 2019/1753 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1151/2012 (EUT L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

4.2. *Beskrivelse af det landbrugsprodukt, for hvilket den registrerede betegnelse anvendes*

»Lipovská minerálna voda Salvator/Salvator« er naturligt mineralvand med et højt eller lavt kulsyreindhold. Det har et højt mineralindhold og indeholder hydrogencarbonater, calcium, magnesium, natrium, kuldioxid og svovl. Den salte smag og den markante mineralske aroma skyldes det høje indhold af natrium og hydrogencarbonater. Den har følgende sammensætning:

Kationer	**(i mg/l)**
Ca^{2+}	469,00
Na^{+}	242,00
Mg^{2+}	173,00
K^{+}	36,50
NH_4^{+}	0,96
Anioner	**(i mg/l)**
SO_4^{2-}	155,00
NO_3^{-}	< 1,00
NO_2^{-}	< 0,01
Cl^{-}	106,00
HCO_3^{-}	2 635,00

4.3. *Undtagelser med hensyn til foderstoffers oprindelse (kun for animalske produkter med en beskyttet oprindelsesbetegnelse) og restriktioner vedrørende råvarernes oprindelse (kun for forarbejdede produkter med en beskyttet geografisk betegnelse)*

Kilderne til mineralvandet findes i det afgrænsede geografiske område.

4.4. *Specifikke etaper af produktionen, som skal finde sted i det afgrænsede geografiske område*

»Lipovská minerálna voda Salvator/Salvator« transporteres kontinuerligt til produktionsanlægget via rørledninger ved hjælp af en pumpeteknik. »Lipovská minerálna voda Salvator/Salvator« gennemgår følgende behandling: fjernelse af jern- og svovlforbindelser ved hjælp af en godkendt oxidationsteknik, der anvender ozonberiget luft filtrering og efterfølgende genindførelse af kuldioxid og endelig aftapning på flasker.

4.5. *Særlige regler for emballering, udskæring, rivning osv. af landbrugsproduktet med den registrerede betegnelse*

»Lipovská minerálna voda Salvator/Salvator« hældes over i aseptisk færdigpakning ved hjælp af en teknologisk proces, som forhindrer enhver forurening med fremmedlegemer eller stoffer, idet vandet cirkulerer i et lukket kredsløb fra aftapning til emballering.

4.6. *Særlige regler for mærkning af landbrugsproduktet med den registrerede betegnelse*

—

5. **Kort angivelse af det geografiske områdes afgrænsning**

De naturlige mineralkilder findes på matrikelområdet i kommunerne Lipovce, Šindliar og Lačnov i Prešov-distriktet samt på matrikelområdet i kommunen Vyšný Slavkov i Levoča-distriktet. Administrativt hører disse områder under Prešov-regionen i det nordøstlige Slovakiet.

6. **Tilknytning til det geografiske område**

Årsagssammenhængen bygger på jordbunds- og klimaforholdene i det afgrænsede geografiske område.

Det geografiske områdes egenart

Undergrunden i det afgrænsede geografiske område er rig på bjergarter som sandsten, mergel og ler, der indeholder mange mineraler (calcium, natrium, magnesium og hydrogencarbonater). Disse sten fungerer som et naturligt filtreringssystem, som tilbageholder urenheder og samtidig tilfører vandet værdifulde mineraler. Vandet trænger ned i de dybe jordlag som følge af nedbør og underjordiske strømme og siver langsomt gennem klippestrukturerne, hvor det undervejs optager de mineraler, de indeholder.

Området er kendetegnet ved et tempereret til koldt klima. Luftfugtigheden er forholdsvis høj om vinteren på grund af sneen og fugten fra nedbøren. Den varierer mellem 60 og 70 % om sommeren. Vintertemperaturerne ligger i gennemsnit på omkring −10 °C, mens sommertemperaturerne kan nå op på 25 °C, bortset fra i højere højder. Temperaturforholdene påvirker hastigheden af de beskrevne geokemiske processer.

Området har tidligere været præget af vulkansk aktivitet, som har efterladt underjordiske kulstoflagre. Kuldioxiden gør mineralvandet naturligt kulsyreholdigt, hvilket giver det en let perlende fornemmelse og en særlig smag. Desuden øger tilstedeværelsen af kuldioxid mineralernes opløselighed i vandet, hvilket gør det mere mineralrigt.

Mineralvandet tilhører kategorien af vand med kulstofmineralisering, som er af meteorisk oprindelse. Den vigtigste mineraliseringsproces, der danner mineralvandets kemiske sammensætning, er opløsningen af karbonater, hvilket frigiver calcium, magnesium og hydrogencarbonater. Mineraliseringsprocesserne er mere intensive i større dybder, hvor kuldioxid frigives.

Området er kendetegnet ved øget luftfugtighed, hvilket er gavnligt for det naturlige miljø og gunstigt for regionens rige flora og fauna. Dette påvirker kvaliteten og stabiliteten af de underjordiske kilder.

Produktets egenart

»Lipovská minerálna voda Salvator/Salvator« er mineralvand med et samlet mineralindhold på over 1 500 mg/l. Det er rigt på mineralsalte og indeholder store mængder calcium, magnesium, natrium og andre mineraler. Det er naturligt kulsyreholdigt, hvilket giver det en delikat perlende karakter, der adskiller sig fra det, man får ved kunstigt tilsat kulsyre.

Takket være sin mineralsammensætning og naturlige kulsyre har »Lipovská minerálna voda Salvator/Salvator« en særlig smag: Det har en mild smag uden nogen markant salthed, men med en svovlagtig duft.

Årsagssammenhæng

Det afgrænsede geografiske område er rigt på sedimentære bjergarter, især kalksten og dolomit, som indeholder store mængder calcium og magnesium. Klimaforholdene bestemmer grundvandets gennemstrømning og fornyelse, mens nedbøren bidrager til dannelsen af vandreserver og hjælper det med at trænge dybere ned under jorden, hvor det absorberer mineraler. Kuldioxiden i dette område spiller en central rolle i processen med at berige vandet med mineraler, så det får et højt mineralindhold.

Lipovce ligger i et område, der er relativt lidt påvirket af menneskelig aktivitet. Det betyder, at kilderne i dette område forbliver naturligt rene. Området har et særligt mikroklima, der bidrager til stabiliteten i de underjordiske kilder. Den begrænsede industrielle aktivitet og de store skovområder bidrager til at holde vandet rent og rigt på naturlige mineraler uden brug af kunstige tilsætningsstoffer.

Mineralvandet fra Lipovce har været kendt i lang tid. Ifølge en udokumenteret overlevering blev de brugt af tempelridderne, som angiveligt var ejere af eller beboede en borg, der lå på en af Braniskos bjergtoppe. I slutningen af første halvdel af det 18. århundrede var Matej Bel den første til at nævne disse kilder i sin tekst, der beskriver Šariš-grevskabet.

I første halvdel af det 19. århundrede udviklede Lipovce sig til et vigtigt kursted, der tiltrak adelige familier fra hele Prešov-regionen. Drikkekure indgik også i kuropholdet. Greven Szakmáry gav vandet navnet »Salvator« (»Frelser«) og begyndte allerede i begyndelsen af det 19. århundrede at tappe og sælge det på flasker. »Lipovská minerálna voda Salvator/Salvator« er noget af det ældste mineralvand på flaske i Slovakiet. Kildens betydning fremgår også af, at den ungarske regering allerede i 1880 udpegede området som beskyttet. Dette bemærkelsesværdige mineralvands popularitet er vokset hurtigt, og på grund af dets lange historie og optimale sammensætning er det fortsat efterspurgt på både det slovakiske og internationale marked.

I hele det afgrænsede geografiske område, hvor det naturlige mineralvand stammer fra, er der etableret beskyttede zoner for at bevare kildeområdet mod skader fra økonomiske, landbrugsmæssige og andre aktiviteter, der kan påvirke vandets aktuelle kvalitet, mængde og kemiske sammensætning og at sikre vandets renhed og bevare dets kvalitet og mængde samt muliggøre en rationel udnyttelse af det.

»Lipovská minerálna voda Salvator/Salvator« er også beskyttet i henhold til bilaterale aftaler: Traktaten mellem Den Tjekkoslovakiske Socialistiske Republik og Det Schweiziske Forbund om beskyttelse af oprindelsesbetegnelser, oprindelsesnavne og andre geografiske betegnelser af 19. januar 1976, aftalen mellem regeringen for Den Tjekkoslovakiske Socialistiske Republik og regeringen for Den Portugisiske Republik om beskyttelse af oprindelsesbetegnelser, oprindelsesnavne og andre geografiske betegnelser af 18. maj 1987 samt traktaten mellem Den Tjekkoslovakiske Socialistiske Republik og Republikken Østrig af 20. januar 1981 om beskyttelse af oprindelsesbetegnelser, oprindelsesnavne og andre betegnelser for landbrugs- og industriprodukter.

Betegnelsen »Lipovská minerálna voda Salvator« har været beskyttet på nationalt plan siden den 22. december 1979.

Aftapningen af mineralvand på flaske er fortsat gennem årene og er stadig aktuel, hvilket fremgår af omtaler i pressen (f.eks. i avisen *Prešovské noviny* og i dagbladet *Smena*), arkiverne hos det statslige selskab Východoslovenské žriedla med hjemsted i Prešov samt præsentationer ved forskellige arrangementer og udstillinger.

Henvisning til offentliggørelsen af varespecifikationen

https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/specifikacie_op_oz/Lipovska_mineralna_voda_Salvator_Salvator.pdf